

Vastine: Ympäristövalvonta ja alueellinen jätehuolto -yksikkö

1. Jätehuollon järjestämisen välttämättömyys ja asian lähtökohdat

Jätehuolto on välttämättömyyspalvelu ja osa yhteiskunnan kriittistä infrastruktuuria. Jätehuollon on toimittava kaikkina aikoina ja kaikissa olosuhteissa, myös mahdollisissa poikkeustilanteissa, mitä putkikeräyksen toiminnan päättymisenkin on ollut. Korvaavan jätehuoltoratkaisun järjestäminen alueelle on välttämätöntä, eikä aluetta voida jättää ilman toimivaa jätehuoltoa. Alueen maankäytölliset reunaehdot (esim. tonttien koko, katuverkko ja liikenneturvallisuus) rajoittavat merkittävästi kiinteistökohtaisen jätehuoltoratkaisun toteuttamista. Näistä syistä koko aluetta koskevaksi ainoaksi jätehuollon järjestämisen vaihtoehdoksi on muodostunut lähikeräysjärjestelmä.

Uusilla rakennettavilla alueilla lähikeräysjärjestelmään liittymisestä voidaan sopia tontinluovutus- tai maankäyttö sopimuksen ehdoin. Vuoreksen tapauksessa lähikeräysjärjestelmää ei ole huomioitu tontinluovutusehdoissa, joten velvoitetta lähikeräysjärjestelmään liittymiseen ei tätä kautta muodostu.

Mikäli yksittäiselle kiinteistölle on mahdollista sijoittaa erilliskeräysveloitteet täyttävä määrä jäteastioita jätehuoltomääräysten, paloturvallisuusmääräysten ja Tampereen kaupungin rakennusjärjestyksen määrittelemässä viitekehyksessä, ei Vuoreksen alueellinen lähikeräykseen perustuva jätehuoltoratkaisu estä kiinteistön omia jäteastioita kiinteistön haltijan näin halutessaan. Tämä ei kuitenkaan muuta sitä tosiseikkaa, että Vuoreksen alueella on lukuisia kiinteistöjä, jotka eivät voi sijoittaa kiinteistökohtaisia jäteastioita omille tonteilleen, eikä kiinteistökohtaista jätehuoltoa voida järjestää koko alueen kattavana.

Ympäristövalvonta ja alueellinen jätehuolto -yksikön 15.6.2026 Pirkanmaan Jätehuolto Oy:ltä saamiin tietojen mukaan vain yksi pientalokiinteistö Vuoreksessa on hankkinut omat jäteastiat kiinteistöilleen. Näiltä osin muistutuksessa esitetyt näkemykset siitä, että kiinteistökohtaiset jäteastiat vähentäisivät lähikeräyspisteiden tarvetta, ovat virheellisiä.

2. Sijaintivaihtoehtojen tarkastelu

Suunnittelussa on tarkasteltu useita mahdollisia sijaintivaihtoehtoja. Alueella ei kuitenkaan ole runsaasti vaihtoehtoisia paikkoja, joissa kaikki jätehuollon järjestämiseen liittyvät vaatimukset (tila, turvallisuus, saavutettavuus ja toteutettavuus) täyttyisivät. Lähikeräyspisteitä ei ole mahdollista poistaa alueelta ilman, että näitä korvattaisiin poikkeamisluvan kohteena olevan keräyspisteen välittömästä läheisyydestä löytyvillä uusilla, vaihtoehtoisilla sijoituspaikoilla. Jos suunniteltuja keräyspisteitä poistetaan muistutusten takia poikkeamislupien käsittelyn yhteydessä, yksittäisten, jäljelle jäävien jättepisteiden kapasiteetti ei enää riitä, mikä aiheuttaa roskaantumisen vaaraa ympäristöön. Lisäksi vaarana on, että etäisyys lähimmälle keräyspisteelle muodostuu liian pitkäksi. Kiinteistöjen jätehuollon järjestämistä koskevat vaatimukset perustuvat jätelakiin ja jätelasetukseen. Jos alueelle ei saada riittävää lähikeräysverkostoa ja/ tai yksittäisten kiinteistöjen välimatkat lähimmälle keräyspisteelle muodostuvat liian pitkiksi, ainoaksi koko aluetta palvelevaksi jätehuollon järjestämisen tavaksi tunnistetun lähikeräyksen edellytysten täyttyminen vaarantuu.

3. Melua ja asumisviihtyvyyttä koskevat väitteet

Lähikeräyspisteen ei arvioida aiheuttavan merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Ympäristömelua koskevassa sääntelyssä ei ole erikseen asetettu raja-arvoja yksittäisille lyhytkestoisille melutapahtumille, kuten yksittäisille jäteastioiden kansien sulkeutumisesta tai jätetoukon käynnistä aiheutuville äänille. Ympäristömelun arviointi perustuu pääosin valtioneuvoston päätöksen (993/ 1992)

mukaisiin keskiäänitasoihin (LAeq), joissa tarkastellaan melun keskimääräistä tasoa pidemmällä aikavälillä (päiväaika LAeq7-22 ja yöaika LAeq22-7).

Kyseessä olevan jätekeräyspisteen käyttö on luonteeltaan tavanomaista yhdyskuntatekniikkaan kuuluvaa toimintaa, johon liittyy satunnaisia ja lyhytkestoisia melutapahtumia. Näiden yksittäisten äänien vaikutus keskiäänitasoon jää niin vähäiseksi, ettei ole syytä olettaa, että valtioneuvoston päätöksen mukaiset melutason ohjearvot ylittyisivät. Koska toiminta on tavanomaista eikä viittaa poikkeuksellisen voimakkaaseen tai jatkuvaan meluhaittaan, ei melumittausten tai -mallinnuksen tekemistä pidetä tarpeellisena asian selvittämiseksi.

Kunnallisten jätehuoltomääräysten 32 §:ssä säädelään jätteiden kuormaamisesta. Jätehuoltomääräysten mukaan "jätteiden kuormaaminen taajaan asutulla alueella sijaitsevalla asuinkiinteistöllä tai sen välittömässä läheisyydessä on kielletty klo 22–6 välisenä aikana." Vuoreksessa noudatetaan samoja aikarajauksia.

Naapuruussuhdelain (26/1920) 17 §:n mukaan kiinteistön käytöstä aiheutuva rasitus on kiellettyä, jos se on kohtuutonta. Arvioinnissa otetaan huomioon muiden seikkojen ohella myös toiminnan tavanomaisuus sekä rasituksen kesto ja voimakkuus. Jätekeräyspisteiden käyttöön liittyvät häiriöt ovat kaupunkiympäristössä yleisiä ja lähtökohtaisesti hyväksyttäviä, eikä asiassa ole tullut esiin seikkoja, joiden perusteella haittaa voitaisiin pitää lain tarkoittamalla tavalla kohtuuttomana.

4. Väitteet aiemmasta meluhaitasta ja putkikeräystä täydentävien keräyspisteiden poistamisesta

Muistutuksessa tuodaan esille, että putkikeräystä täydentävät pintakeräysastiat lasille, metallille ja kartongille on aiemmin poistettu Ukkospuunkuja 1:n keräyspisteestä meluhaitan vuoksi. Keräyspisteen aiheuttamasta melusta on tuolloin valitettu ympäristönsuojeluviranomaiselle, mutta astioiden poistaminen liittyi kuitenkin siihen, ettei keräysastioilla ollut maankäytöllistä sopimusta. Meluhaittaa ei erikseen ole todennettu.

5. Jätteiden erilliskeräysvelvoitteet

Jätteiden erilliskeräysvelvoitteista määrätään jäteasetuksessa (978/2021) sekä kunnallisissa jätehuoltomääräyksissä (19.5.2021, § 27). Kunnallisten jätehuoltomääräysten 15 §:n mukaan vähintään 5 huoneiston kiinteistöjen on järjestettävä keräys seka- ja biojätteelle, lasi-, kartonki- ja muovipakkauksille sekä pienmetallille. Lisäksi jätelain 50 § säätelee taloyhtiöiden velvollisuudesta järjestää paperinkeräys taajama-alueilla sijaitsevilla kiinteistöillä. Lisäksi kunnallisten jätehuoltomääräysten 15 §:n mukaan 1-4 huoneiston kiinteistöjen on järjestettävä keräys seka- ja biojätteelle.

Lähikeräysjärjestelmässä keräyspisteet ovat kaikkien alueen kiinteistöjen käytettävissä. Keräyspisteisiin pyritään järjestämään kaikkien edellä mainittujen jätelajien erilliskeräys, jos tilankäytölliset kysymykset vain sen mahdollistavat. Näin jätteiden erilliskeräysvelvoitteet kiinteistöillä tulevat asianmukaisesti huomioiduiksi. Toisin kuin muistutuksessa esitetään, Ukkospuunkuja 1:n piste palvelee myös pisteen läheisyydessä sijaitsevia taloyhtiöitä, joilla on jätelainsäädännön ja kunnallisten jätehuoltomääräysten mukainen velvollisuus seitsemän eri jätelajin erilliskeräykseen.

Muistutuksessa tuodaan lisäksi esille Ukkospuunkuja 1:n läheisyydessä sijaitsevien taloyhtiömuotoisten erillistalojen tilanne ja yhtä taloyhtiötä koskenut hallinto-oikeuskäsittely kiinteistön jätemaksua koskien. Asia ei liity nyt käsiteltävänä olevaan asiaan, mutta ympäristövalvonta ja alueellinen jätehuolto -yksikkö kuitenkin huomauttaa, että jätelainsäädännön mukaiset erilliskeräysvelvoitteet perustuvat kiinteistöillä

olevien asuinhuoneistojen lukumäärään, ei siihen minkälaisin perustein kiinteistöltä peritään jätemaksuja tai siihen, onko kiinteistöllä olevat asuinrakennukset taloyhtiömuotoisia vai eivät.

6. Kiinteistöjen jäteastioiden sijoittaminen muualla Tampereella

Muistutuksessa tuodaan esille, että esimerkiksi Rissossa pientalot olisivat sijoittaneet jäteastioita yleisille alueille ilman poikkeamislupia. Tampereen kaupungin voimassa olevan rakennusjärjestyksen 37 §:n mukaan jätteiden keräysvälineitä ei saa sijoittaa katu- tai muulle yleiselle alueelle. Vastaava säännös on myös nähtävillä olevan rakennusjärjestysluonnoksen 41 §:ssä.

7. Jätteiden lajittelu lähikeräyspisteillä

Lähikeräysjärjestelmän keskeinen tavoite on mahdollistaa ja helpottaa jätteiden lajittelua tuomalla eri jätelajien keräys lähelle asukkaita. Vuoreksen lähikeräyksessä kerätään useita jätelajeja (seka- ja biojäte, kartonki, muovi, lasi, metalli ja paperi) samassa pisteessä, jolloin lajittelumahdollisuudet ovat asiakkaan helposti saavutettavissa. Lähikeräyksen avulla myös Vuoreksen omakotiasujilla on tavanomaista lähempänä laajat lajittelumahdollisuudet käytettävissään.

Lähikeräystä on hyödynnetty monilla alueilla Suomessa ja siitä on saatu hyviä kokemuksia. Myös Tampereelta ja Kangasalta Ojala-Lamminrahkasta on kerätty kokemuksia asiakaskyselyllä vuonna 2025. Tulosten perusteella asukkaat ovat olleet järjestelmään tyytyväisiä ja järjestelmän on koettu kannustavan jätteiden lajitteluun.